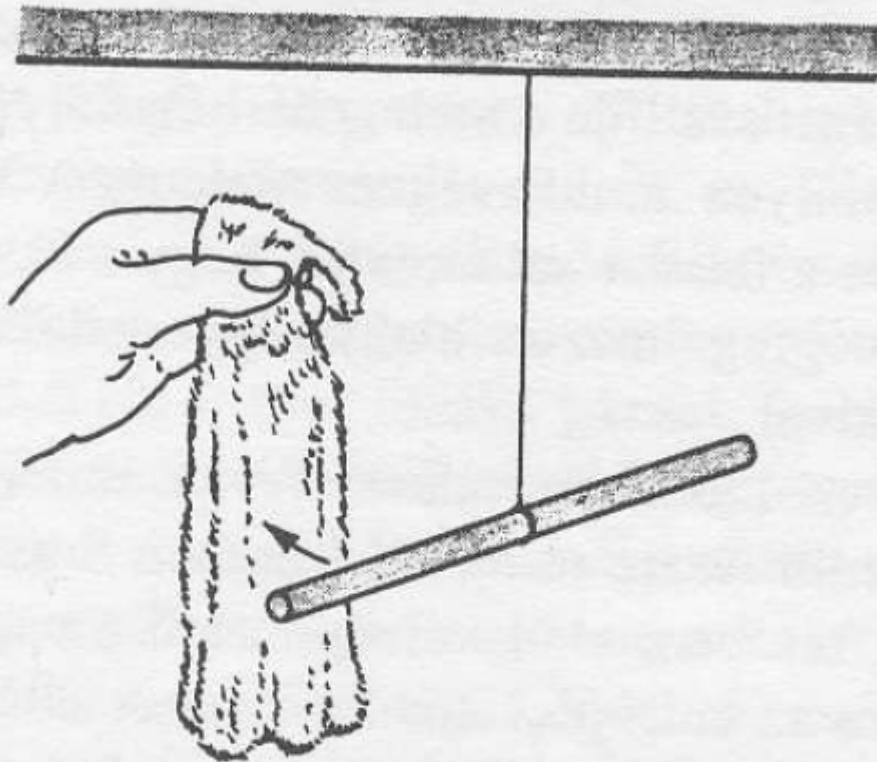
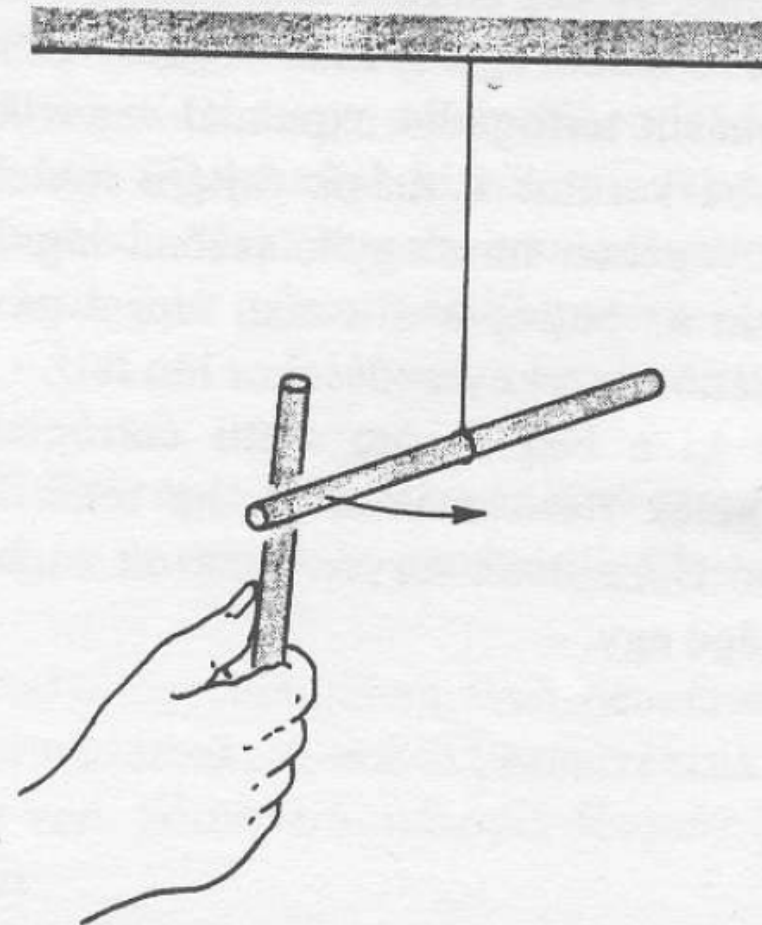

Elektrosztatika 1

a) Amikor szőrmével dörzsölünk meg egy keménygumi rudat, a szőrme-darab magához **vonzza** a rúd megdörzsölt végét.

b) Két ilyen megdörzsölt rúd **taszítja** egymást.

Elektromos töltés

$$1\text{C} = 1\text{As} \quad 1 \text{ Amper áram által } 1 \text{ másodperc alatt szállított töltés}$$

$$\text{proton és elektron} \quad \pm 1.602 \cdot 10^{-19} \text{ C}$$

24-1 táblázat

Részecske

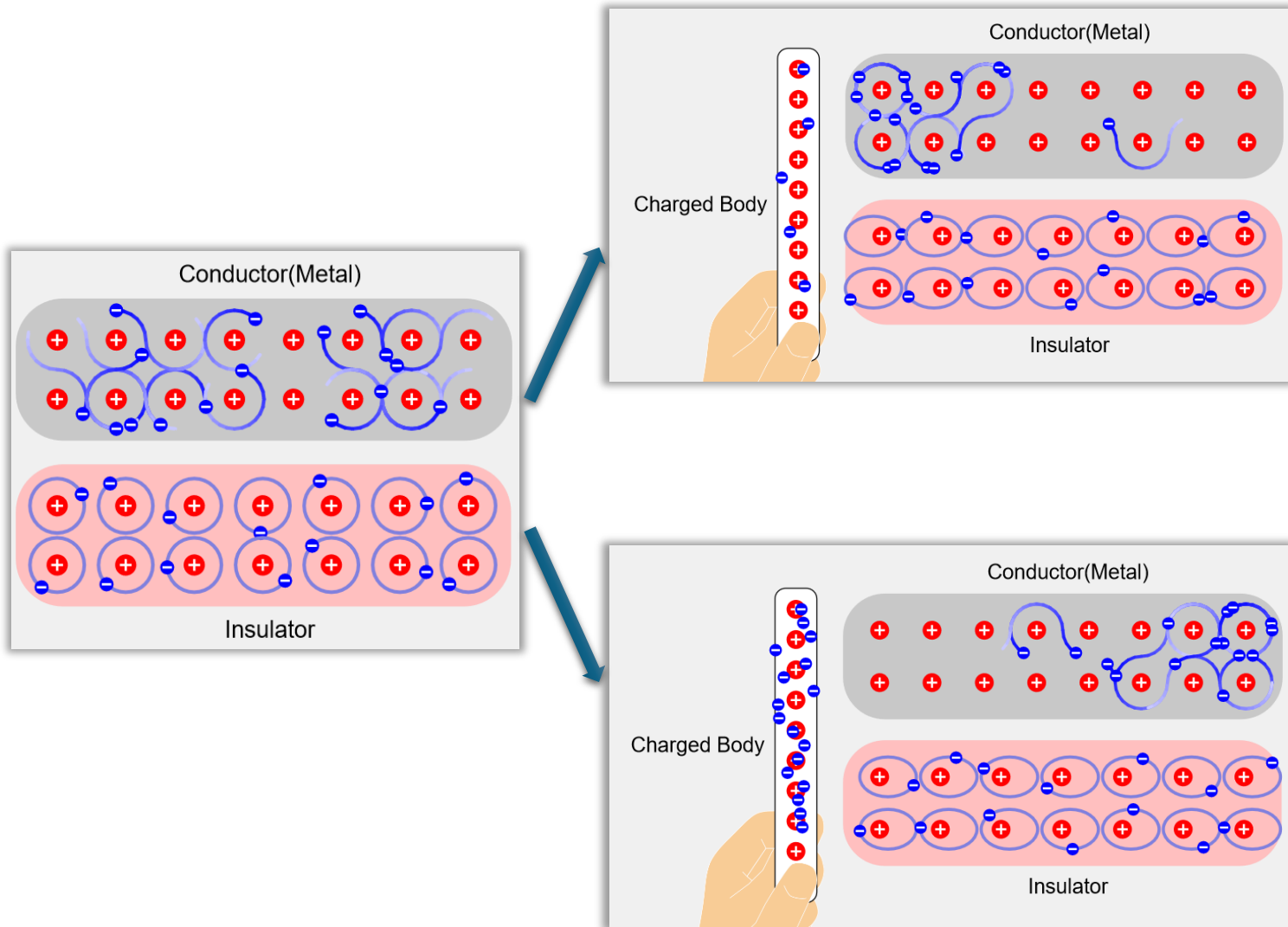
neve	jelölése	töltése	tömege(kg)
------	----------	---------	------------

Proton	p	+e	$1,673 \cdot 10^{-27}$
--------	---	----	------------------------

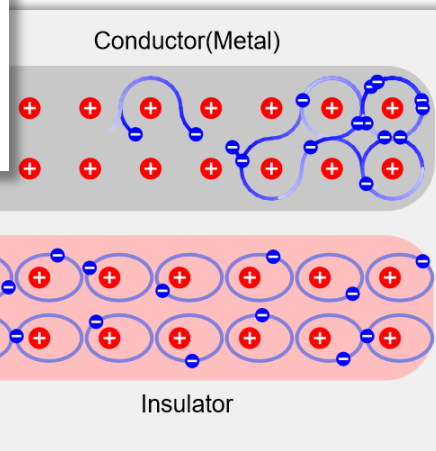
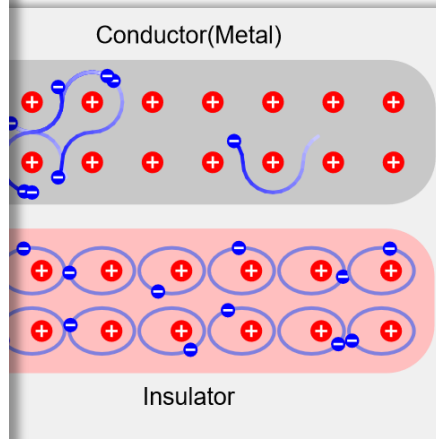
Neutron	n	0	$1,675 \cdot 10^{-27}$
---------	---	---	------------------------

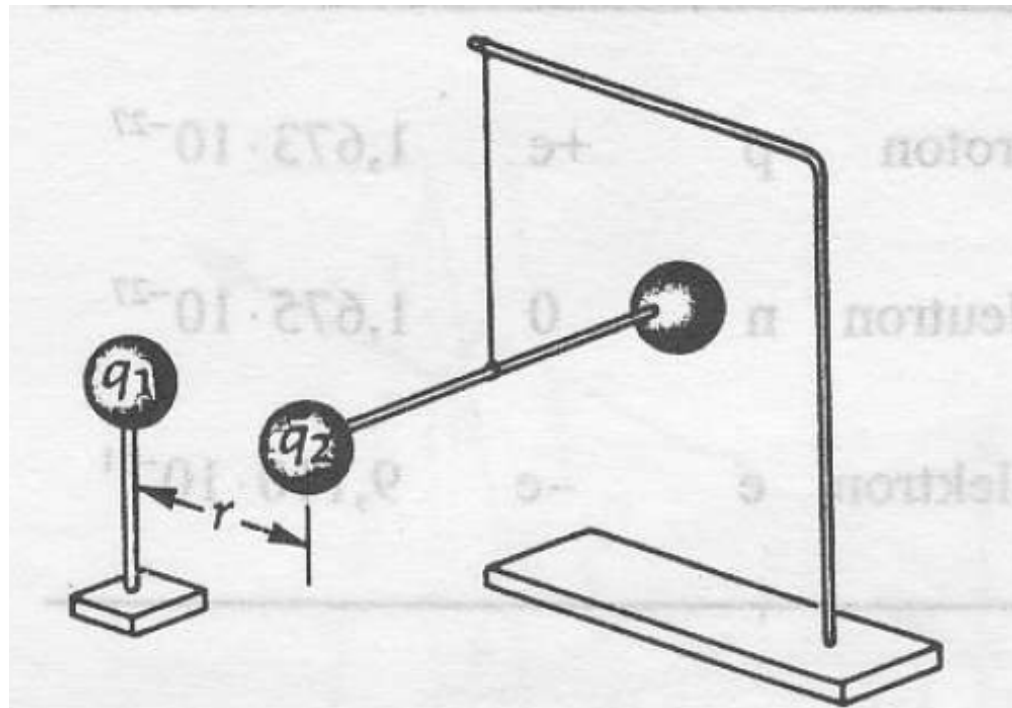
Elektron	e	-e	$9,110 \cdot 10^{-31}$
----------	---	----	------------------------

Vezetők és szigetelők

Öröklék és szigetelők

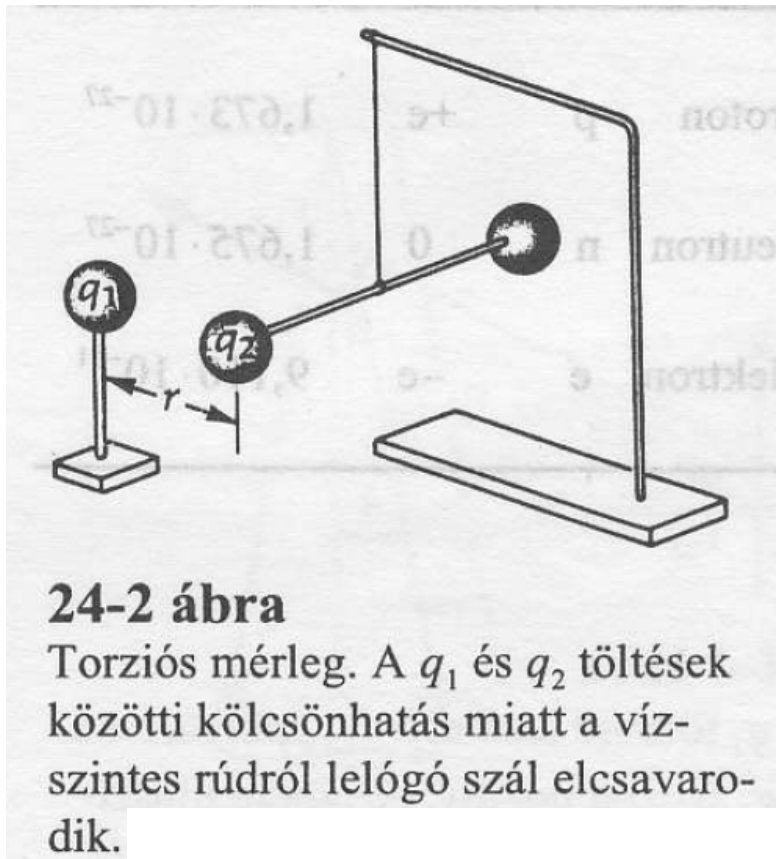

24-2 ábra

Torziós mérleg. A q_1 és q_2 töltések közötti kölcsönhatás miatt a vízszintes rúdról lelógó szál elcsavarodik.

Mitől függ az erő nagysága?

Coulomb-törvény

$$F = k \frac{q_1 q_2}{r^2}$$

Coulomb-törvény vektoros alakban

$$\boxed{F = k \frac{q_1 q_2}{r^2}} \longrightarrow \boxed{\mathbf{F}_{12} = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{q_1 q_2}{r^2} \hat{\mathbf{r}}_{12}}$$

$$\mathbf{r} = \mathbf{r}_{12} = \mathbf{r}_2 - \mathbf{r}_1$$

Coulomb-törvény vektoros alakban

$$F = k \frac{q_1 q_2}{r^2}$$

$$\mathbf{F}_{12} = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{q_1 q_2}{r^2} \hat{\mathbf{r}}_{12}$$

Coulomb állandó

$$k = \frac{1}{4\pi\epsilon_0}$$

A vákuum permittivitása

$$\epsilon_0 = 8.854 \cdot 10^{-12} \text{ Vm/C}$$

$$\mathbf{r} = \mathbf{r}_{12} = \mathbf{r}_2 - \mathbf{r}_1$$

Permittivitás

[Szócikk](#) [Vitalap](#)

[Olvasás](#)

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

A **permittivitás**, **abszolút permittivitás**, **dielektromos állandó** vagy **abszolút dielektromos állandó** egy, az anyagi minőségre jellemző állandó.

Elektromos erőter

forrás $\longrightarrow$ mező $\longrightarrow$ erőhatás

Elektromos erőter – ponttöltés tere

q_0 : próbatöltés

q : (pont)forrás

$\mathbf{r} = \mathbf{r}_f - \mathbf{r}_0$

$$\mathbf{F} = q_0 \cdot \mathbf{E}(\mathbf{r})$$

$$\mathbf{E}(\mathbf{r}) = \frac{\mathbf{F}}{q_0} = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{q}{r^2} \hat{\mathbf{r}}$$

VEKTORTÉR!

Valódi anyagok: nagyon sok töltés összessége

SZUPERPOZÍCIÓ ELVE!

$$\mathbf{r}_i^* = \mathbf{r} - \mathbf{r}_i$$

$$\hat{\mathbf{r}}_i^* = \frac{\mathbf{r} - \mathbf{r}_i}{|\mathbf{r} - \mathbf{r}_i|}$$

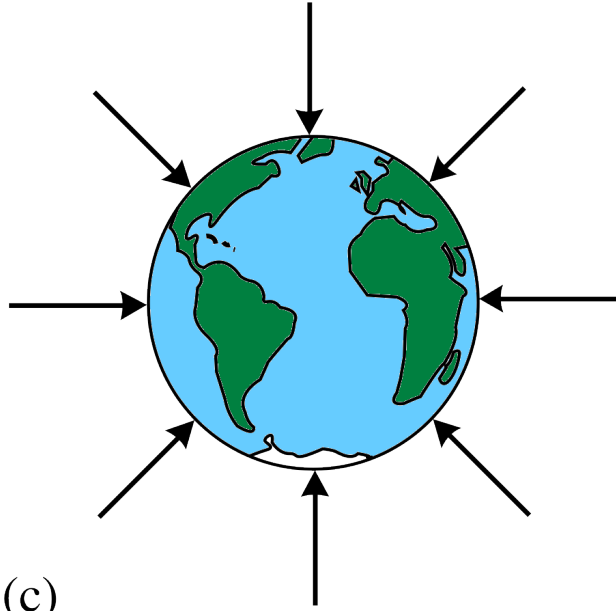
n darab töltés, i-vel indexelve

Az eredő erő: $\mathbf{F} = \mathbf{F}_1 + \mathbf{F}_2 + \dots + \mathbf{F}_i = \sum_{i=1}^n \mathbf{F}_i = \sum_{i=1}^n q_0 \cdot \mathbf{E}_i(\mathbf{r}) = q_0 \sum_{i=1}^n \cdot \mathbf{E}_i(\mathbf{r})$

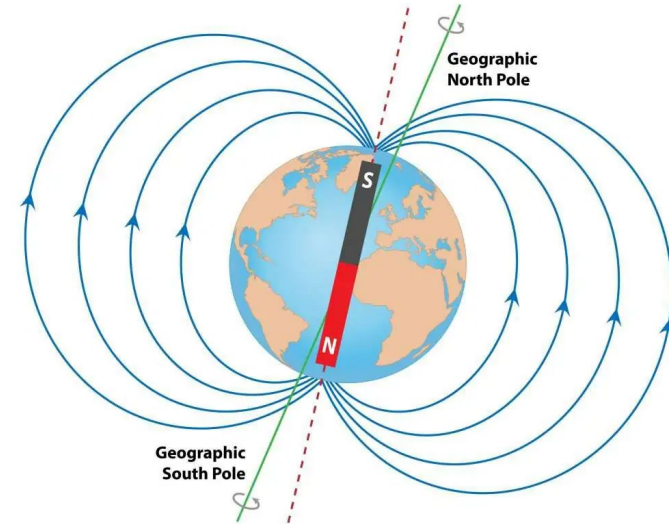
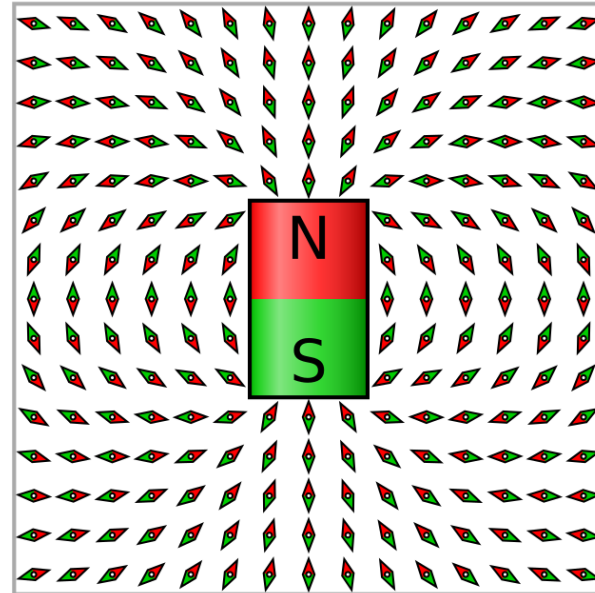
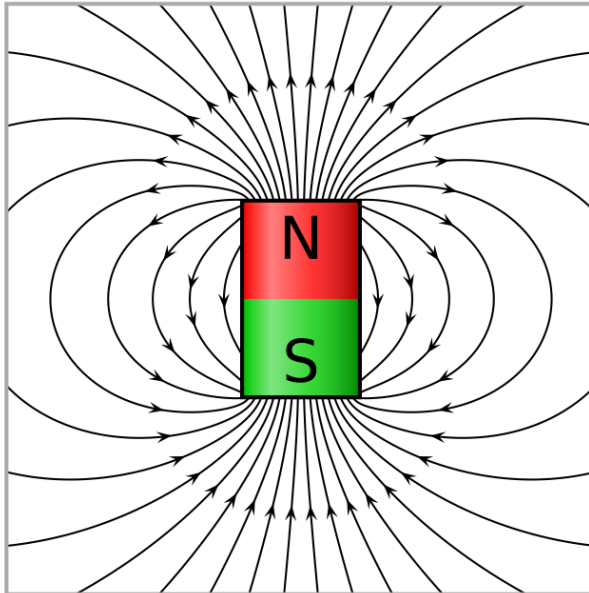
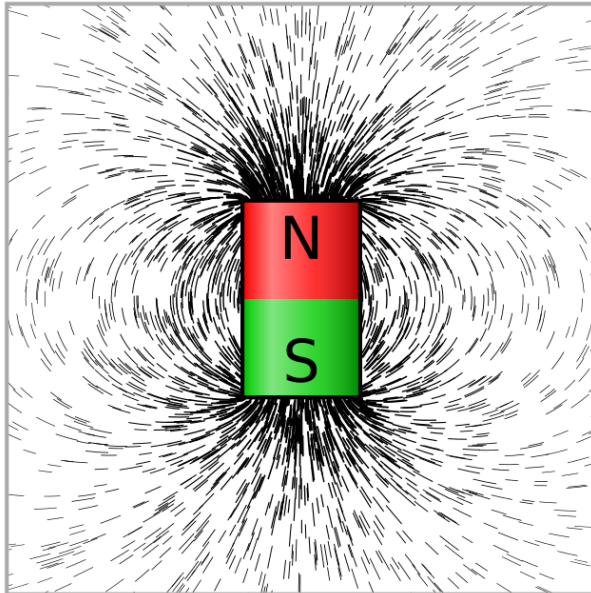
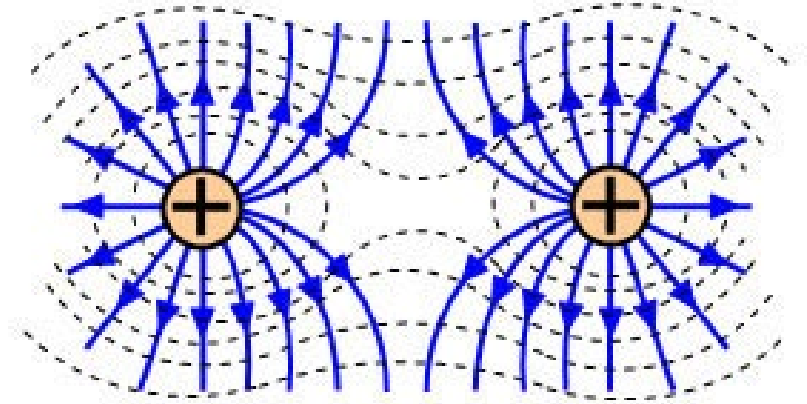
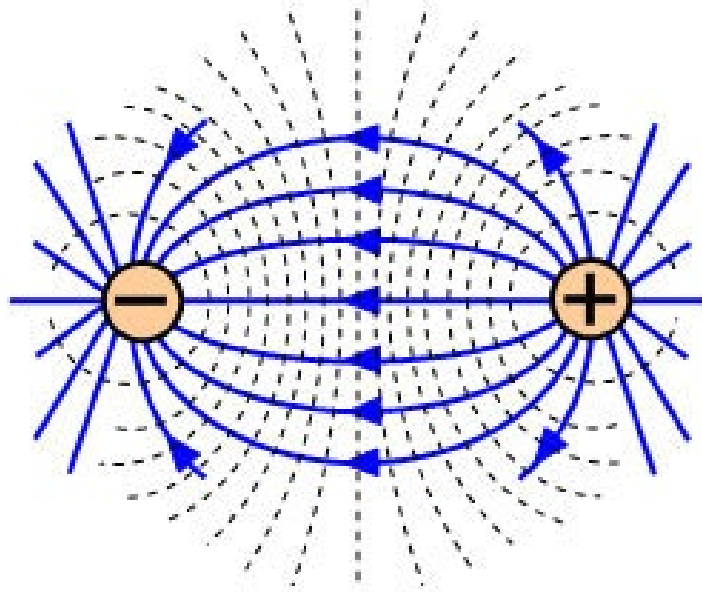
Az eredő elektromos tér

Az eredő elektromos tér:

Erővonalak:

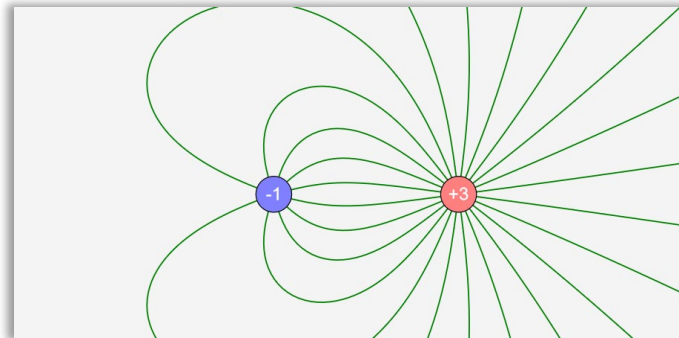
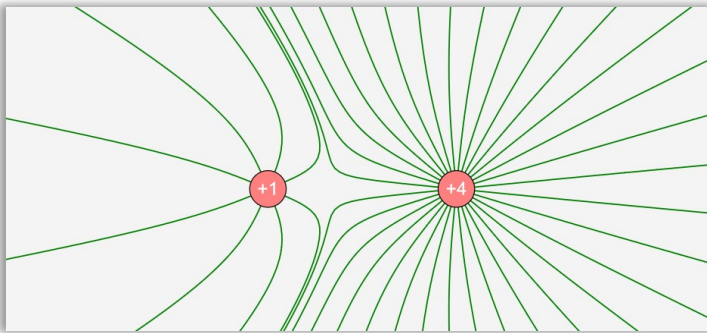
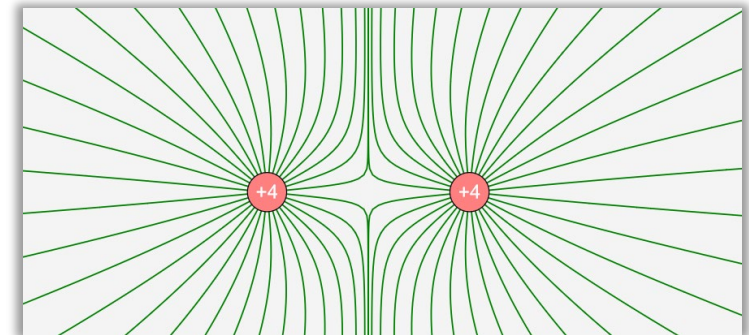
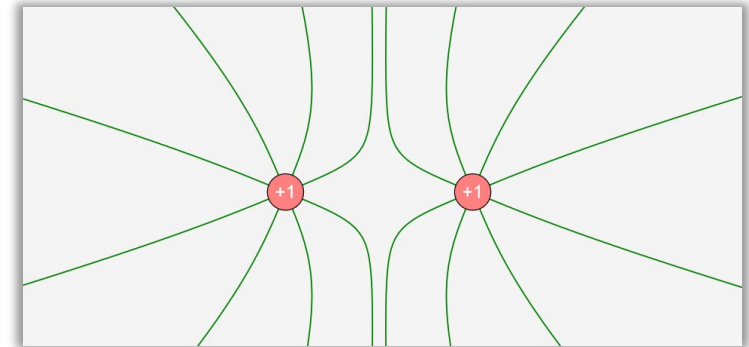
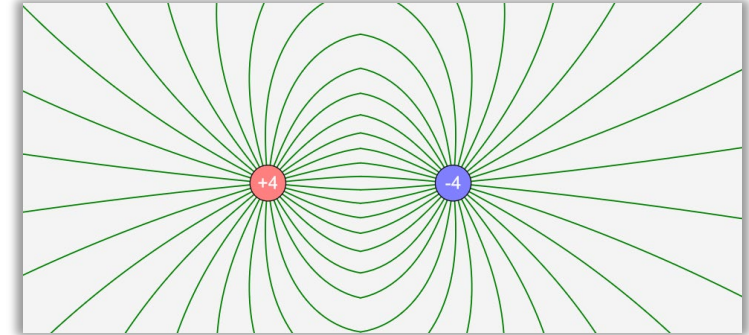
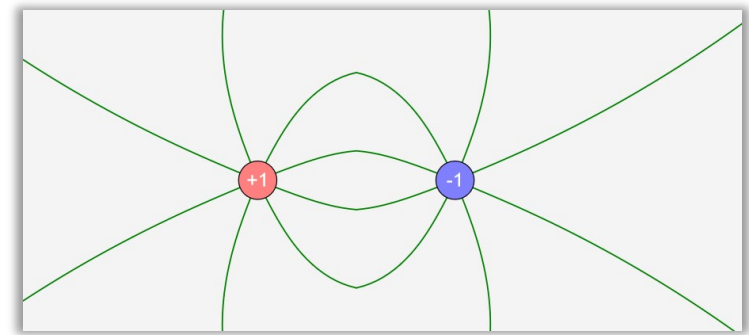
(c)

Elektromos erővonalak:

A próbatöltésre ható erő iránya

1. A (+) töltésnél kezdődnek és a (-) töltésnél érnek véget, vagy végtelennél is kezdődhetnek vagy végződhetnek.
2. A vonalak száma arányos az elektromos térerősség nagyságával.
3. Nem keresztezik egymást és nem válnak szét
4. Merőlegesen kezdődnek vagy végződnek a vezető anyag felületén
5. A vezető anyagokba nem hatolnak be (vezető belsejében $\mathbf{E}=0$)

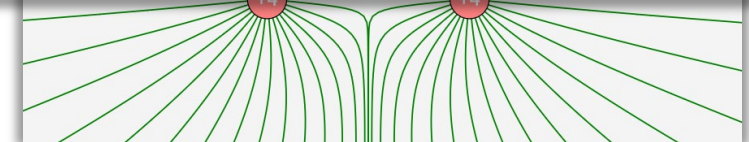
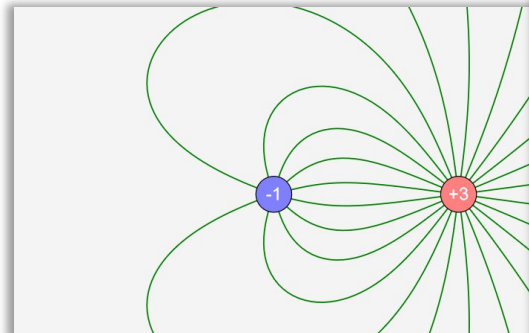
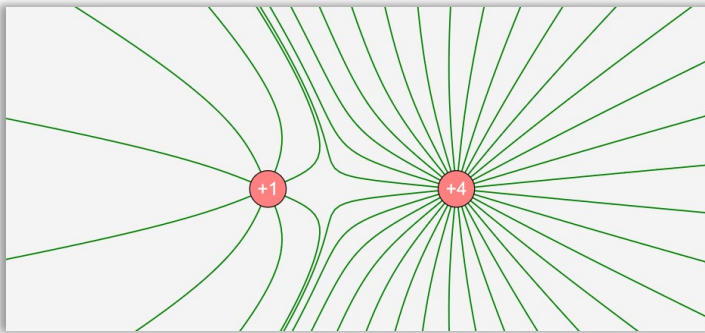
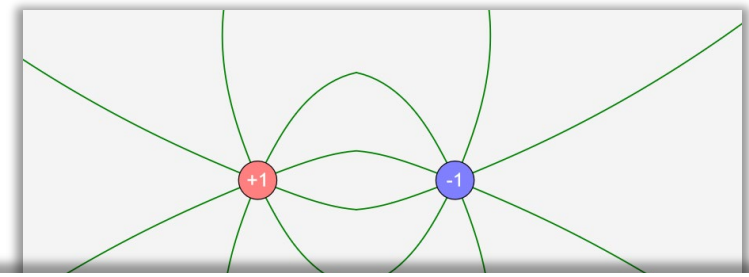
https://javalab.org/en/electric_field_line_en/

Elektromos erővonalak:

A próbatöltésre ható erő iránya

1. A (+) töltésnél kezdődnek és a (-) töltésnél érnek véget, vagy végtelennél is kezdődhetnek vagy végződhetnek.
2. A vonalak száma arányos az elektromos térerősség nagyságával.
3. Nem keresztezik egymást és nem válnak szét
4. Merőlegesen kezdődnek vagy végződnek a vezető anyag felületén
5. A vezető anyagokba nem hatolnak be (vezető belsejében $E=0$)

https://javalab.org/en/electric_field_line_en/

Hol a legerősebb az elektromos tér ($\mathbf{E}(\mathbf{r})$)?

